Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Свого не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей хатѣ своя правда
И сила и воля"
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Число 7. ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. Середа 28-го Февруара 1895. ГОДЪ III

ВЕЛИКОПОСТНА ПРОПОВѢДЬ для Американьскихъ Русиновъ

Написавъ о. Гр. Грушка.

„Беззаконникъ, аще обратится отъ всѣхъ беззаконій своихъ, яже сотворилъ, жизнію поживетъ и не умретъ"...
Езех. 18. 21.

Возлюбленй Братя!

Се нынѣ часъ и пора, се нынѣ наста время покаянія и слезъ, се нынѣ отверзають ся дверѣ милосердія божого для блудныхъ сыновъ Адама, для каючихъ ся грѣшниковъ, бо войшлисьмо въ святый великій постъ, въ котромъ церковь свята кличе, взывае, просить, заохочуе свойхъ дѣтей до покаянія за грѣхи, до поправы житя, до розпамятаня мукъ и страстей Спасителя, пострадавшого крестную смерть при понтійскомъ Пилатѣ за наши грѣхи и спасенія нашого ради.

Ненасытный властитель майновъ, фабрикъ и все больше жаждущій золота гроша капиталистъ каже: „time is money часъ се гроши. И руководячись тою засадою мамоны и зникаемого щастя, старасть ся якъ найдовше запрягчи робôтника до працѣ и якъ найменьшу дати платню за его трудъ и потъ. Для васъ о робôтники часъ святаго великого посту мае бути вартнѣйшій по, надъ гроши немилосердного лишень въ доляры вѣруючого капиталисту.

Богачъ, властитель фабрикъ и майновъ до часу живе, въ дочасне вѣче, до часу рахуе мільоны, до часу тѣшитъ ся ними, доки не прійде неумолима смерть, котра возме богача а золото лишить ся, бо за него спасенія души онъ собѣ не купить и царства божого акціями не загорне!. Але вы робôтники. христіяне русины за короткій часъ святого посту можете запрацювати собѣ на вѣчный, певный скарбъ: на небо, на вѣчну щасливость, на посѣдане самого Бога, сли пойдете за голосомъ святой церкви по дорозѣ покуты, жалю, и слезъ за поповненй грѣхи, за прогнѣвленя милосердного Бога Отця, котрый такъ полюбивъ насъ и такъ велике змилованя мавъ надъ нами, що не щадивъ свого единородного Сына и пославъ го на сю землю грѣха и долину плачу терпѣти и умирати за насъ!..

Що за радость, що за щасте для осудженного на смерть чути уже подъ шибеницею, уже зъ закиненымъ на шию шнуркомъ о царскомъ помилованю, увольненю одъ кары смерти, о пущеню на волю подъ тымъ лише условѣемъ, щобъ поправивъ свое житє!.. О скольконо больше повинни возрадовати ся мы, чуючи голосъ божій черезъ пророка, де насъ увѣльняеть ся не водъ тѣлесной смерти, але водъ вѣчной, наколи въ томъ святомъ великомъ постѣ покаемо ся и жити мемо посля припису начертаного Богомъ Отцемъ на сенайской горѣ а опосля потвердженого кровію распятаго за насъ на горѣ Голгофтѣ. „Беззаконникъ, говорить Господь, аще обратитъ ся отъ всѣхъ беззаконій своихъ, яже сотворилъ, сли навернеть ся до Бога, сли покине свое облудне, огидне, піяньске житє, жизнею поживетъ и не умретъ" — жити буде и не загине во вѣки, бо каюшому ся все Богъ простить и жалуючого сокрушенным серцемъ за грѣхи зъ сильнымъ постановленіемъ на будучи больше не грѣшити, Богъ помилуеть.

Отже дорогіи братя, заклинаю васъ Богомъ жывимъ, нетратьмо днесь надѣи но милосердіе Его. Вкусите и увидите яко благъ есть Господь не хотяй смерти грѣшника, но да поправить ся и живъ будетъ въ вѣки. Не затыкайте вашихъ ушей на голосъ взываючого Спасителя: „о вы всѣ отягоченй и обремененй прійдѣте ко мнѣ и азъ упокою вы": О вы всѣ, котрыхъ хитрость и злоба могучихъ выгнала зъ прадѣдного кутика шукать за кавалкомъ хлѣба на далекой и не своей земли, прійдѣть до мене бо я знаю вашу нужду и кривду; вѣдоме менѣ ваше горе и страданя, знаю що есьте прибитй журбою, и злиднями и спокою немаете — „но азъ упокою вы"! Знаю, знаю, каже Христосъ що богато а богато есть такъ нужденныхъ що и по пять и по десять роковъ не були въ сповѣди будучи тулачами на чужой земли; знаю, мовитъ Спаситель, що много а много загнанй въ лѣсы, горы працювать тяженько на кавалокъ хлѣба для себе и для позосталой въ краю родины, позабували коли недѣля, коли свято и „Отче нашъ" имъ уже мало тямить ся и креста святого якъ слѣдъ положить на себе не умѣють. Але каючимъ ся усе перебачу, взявшимъ на себе свой крестъ и по мнѣ грядущимъ все отпущу, блуднымъ вертаючимъ ся сынамъ опять до отцѣвского дому съ отвертими раменами прійму въ свои обятія, только най скажуть изъ глубины серця перенятымъ жалемъ за грѣхи: Отче! согрѣшихомъ передъ Тобою! Боже милостивъ буди намъ грѣшнымъ!.., То суть слова Спасителя и ктожь зъ насъ не пойде за голосомъ Его и ктожь буде на стольки закаменѣлого серця щобъ не прослезивъ ся за свои грѣхи и не упавъ Христу до ногъ и не дяковавъ за те, що давъ дождати святого посту, въ котромъ працае всѣмъ и вся беззаконія? Кто буде на стольки нерадивымъ, безросуднымъ и недбалымъ на спасеніе своей души и не скаже зъ блуднымъ: встану, йду ко отцу моему и перепрошу его и поправлю свое грѣшне житє? Знаю я руске серце и душу незлобну, только бѣдою прибиту нашого люду я знаю.. Протое я ничтожный рабъ и слуга божій постараю ся посля моихъ слабыхъ силъ представити вамъ, дорогй братя муки и страсти Хрита, якй перетерпѣвъ за насъ и тымъ заохотити васъ до поправы житя, позоставляючи осягненіе той цѣли благодати божой.

I.

Юда Предатель.

Одъ самого рана весь Ерусалимъ въ великомъ руху, бо се бувъ день 14-тый мѣсяця Нізанъ, въ котромъ то дню, кождый вѣрный ізраильтянинъ посля розказу божого и припису мойсеевого обходивъ, святкувавъ празникъ пасхи, або обходивъ память того дня, въ котромъ перейшли жиды зъ эгипецкой неволѣ на волю. Отже сей переходъ называе ся по еврайски пасахъ.

Христосъ, прийшовъ на сей свѣтъ не разорити, но испольнити законъ. хотѣвъ, бажавъ и собѣ ѣсти пасху, то есть святковати той день зъ своима учениками. Въ той цѣли уже одъ рана прибувъ до найближшого села лежачого коло Ерусалима, що звалось Бетанія. Спаситель мавъ въ Бетаніи богато щирыхъ знакомыхъ и въ той день загостивъ до одного зъ нихъ, що люде звали го Симеономъ прокаженымъ, хотяй Христосъ давно вылѣчивъ бувъ Симеона зъ той хоробы, но таки назва осталась въ селѣ. Въ томъ селѣ мешкавъ и Лазаръ съ своима сестрами, котрого Христосъ воскресивъ изъ мертвыхъ. Досить майже що кожда хата була для Христа отвертою и гостинною. Наколи знаходивъ ся Спаситель въ хатѣ Симеона прокаженного съ своима учениками, наразъ входить въ хатни дверѣ молода дѣвчина надзвычайно хороша, котра сей часъ упала до ногъ Спасителя и умывала му ноги не водою- але горячими дѣвочими слезами, своимъ густымъ та довгимъ обтирала волосемъ а опосля намазовала найдорожшимъ миромъ яке только було можь достати въ ерусалимскихъ аптикахъ.

Дѣвчина се була Магдалена, котра о скольки красна и уродлива що до лиця, о зъ только брыдкою и поганою була що до житя, бо була публична блудница и черезъ ню богато людей промарнѣли маетки и душу, Она учувши що Христосъ въ Битанія, пойшла упала до ногъ, молила прощенія за свои грѣхи, за свое блудне житє. Христосъ ей все простивъ — бо „Беззаконникъ, аще обратиться отъ всѣхъ беззаконій своихъ, яже сотворилъ, жизнію поживетъ и не умретъ."

SVOBODA
(LIBERTY.)
Weekly Paper
The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рочна 2.00
До старого краю.......... 2,50

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высплати подъ адресою:
To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходить що тыждня въ Середу.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...$ 10.00
,, ,,Six months. ,, 6.00

All money or money orders should be addressed to:
,,Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Jersey City, N. J., as second class mail matter.

Щожь дорогі братя, може ще будемо носитись непевностію на милосердіе боже що намъ не о̂дпустить нашй премногй грѣхи, наколи воскресивъ Лазаря нетôлько тѣлесно но и душевно, наколи великой грѣшницѣ публичной блудницѣ простивъ пребачивъ? Не за дорогоцѣнне миро получила Магдалена разгрѣшеня грѣхôвъ, але за горячй слезы покаянія, — а насъ на се стати, бо Христосъ не клавъ великои ваги на миро, тôлько на ревнй та щирй слезы, котрыми каюцая ся грѣшниця умывала Его найсвятѣйшй ноги.

Юда Искаріотскій ученикъ Христа лишень одень звернувъ бôльшъ увагу на миро и на тотй грошй що за него данй, якъ на милосердіе боже и навернене грѣшницѣ. Онъ бувъ касіеромъ малого Христового братства и опѣкуномъ бѣдныхъ. Отже щобъ показати свою дбалôсть о бѣдныхъ, о котрыхъ му не ходило якь повѣдае святое евангеліе, але бôльше ему йшло о его власну кишеню, ставъ и каже: чи не лучше се було тое миро дорогоцѣнное продати а грошй роздати мѣжь бѣдныхъ? — а такъ отъ пôшло марно! Христосъ о̂дповѣвъ: бѣдныхъ будете мати усе зъ собою а мене нѣ; бѣднымъ усе будете мати нагоду помочи, але помазати мое тѣло на мое погребеніе, тôлько разъ днесь сей каюцой ся грѣшницѣ трафляеть ся. О ней покаявшой ся грѣшницѣ и ей добромъ учинку не загинепмять во вѣки и доки евангеліе проповѣдати меть ся, доти о ней знати муть люде. Нежалуйте за миромъ а тѣште ся ей наверненізмъ!

Не по серцю були слова Спасителя Юдѣ Искаріотскому; превеликій жаль за тыми грôшми що Магдалена выдала на миро и помазала нимъ ноги Христа, давива его душу зазрôсть и лакомство опанавали его серцемъ. Въ его головѣ почали снуватись роемъ страшнй думки и мысли: зъ о̂дки бы то навернути тотй грошй до своей кишенѣ? — Ага! продамъ его, здраджу его а таки мое не пропаде — подумавъ собѣ нещасный Юда.

О неизслѣдимй стезы божого милосердія, по котрыхъ веде грѣшникôвъ до спасенія! О проклята хапчивôсть гроша, що нещасный чоловѣкъ заслѣпленый тобою мѣнае стале за непевне вѣчне за дочасне, небо за пекло, Бога за марный грôшь!

Магдалена блудниця валялась въ грѣсѣ нечистоты де съ кимъ попало. Юда усе зъ Христомъ и всегда слухавъ Его божественой науки; Магдалена хоючусь блудно публично, помагала найбôльше чортови вабити своею красою людей въ діявольскй сѣти, Юда бувъ уже ученикомъ Христа и свѣткомъ его чудесъ. О диво ! блудниця Магдалена и публичня грѣшниця за однымъ разомъ знаходить Христа, падае до нôгъ, каеть ся дôстаеть прощенія и за однымъ разомъ стаесь святою а Юда ученикъ не одступный Спасителя зъ заздрости, хапчивости и лакомства стае ся предателемъ, здрадникомъ своего добротливого Учителя! Грѣшниця через покаяніе стаесь праведною, а Юда зъ ученика Христа через лакомство гроша, стаесь рабомъ діявола!...

Юда бувъ при Христѣ на кождôмъ кроцѣ и погибъ марно на вѣки через свою власну вину; а Магдалена грѣшниця лишень разъ упала Хрѣсту до нôгъ забезпечила собѣ небо. Неразъ бувае що рускій робôтникъ прійде зъ далекихъ плейзôвъ лишень разъ до того мѣсця де есть руска церковь и той разъ выспôвѣдавши ся зô своихъ грѣхôвъ поправляе свое житє, а тй що усе суть при церквѣ, якъ Юда при Христѣ, стають ся ще бôльше грѣшниками, задля марныхъ неразъ причинъ.

Весняне сонѣчко обсыпало було зô всѣхъ бокôвъ своимъ блескомъ престарѣлй стѣны столицѣ Давида. Зо всѣхъ сторôнъ по згористыхъ дорогахъ ведучихъ въ Ерусалимъ йшли богомольцѣ въ божій градъ.

Теплый вѣтерокъ разъ вразъ угинавъ конарями оливныхъ деревъ а потôкъ кедронъ весело журчавъ у пôдножію цминтара, де були похованй пророки, наче хтѣвъ збудити праведникôвъ зъ гробового сну и подати звѣстку що той, о котрôмъ предсказовали, уже иде ѣсти послѣдну пасху передъ своею смертію за люцкій рôдъ.

На росказъ Христа трьохъ ученикôвъ пойшли у городъ приготовити мѣсце, де бы Спаситель у послѣдне мôгъ ѣсти пасху.. Юда Искаріотскій пôйшовъ также зъ Битаніи до Ерусалиму, до юдейской церковной старшины и сказавъ: що менѣ дасьте и я вамъ продамъ Христа, котрого вы хочее убити.

За трийцять марныхъ сребреникôвъ згодився Юда учинити сей страшній грѣхъ. Давно уже мешканцѣ города поклались до сну, а надъ Ерусалимомъ царила мѣсячна тиха нôчь. Тôлько Христосъ тай Его вороги не думали о спочинку.

Нѣмъ засѣвъ Хрѣстосъ зъ своею громадкою ученикôвъ до пасхального стола, умывъ имъ ноги; даючи прикладъ глубокой покоры. Въ той вечеръ установивъ найсвятѣйшу тайну евхаристіи на знакъ превеликой любви къ намъ, де до днесь и по конець свѣта вѣрующй въ Него подъ видами хлѣба и вина споживають и будуть споживати Христове правдиве тѣло и правдиву Его кровь.

Юда также бувъ причастникомъ той святой вечерѣ. И хотяй Спаситель обявивъ же одинъ зъ ученикôвъ предасть Его, всетаки совѣсть здрадника, предателя не зворушилась.

Наколи Христосъ, вставши зъ своима учениками о̂дъ вечери, пустивъ ся до оливного огороду, де звыкъ бувъ перебувати на молитвѣ, Юда чимъ скорше пôйшовъ дати знати ворогамъ Христа де и якъ можуть его пôймати. Въ тôмъ самôмъ часѣ Спаситель знаючи що уже выбила Его година терпѣти и умирати за насъ грѣшныхъ, упавъ на колѣна и моливъ ся горячо до своего Отця небесного що ажь кервавый пôтъ обливавъ Его найсвятѣйшу тваръ и орошавъ землю. И не диво що Христосъ тричи упадавъ до молитвы тричи встававъ и будивъ спящихъ ученикôвъ щобъ и они молились, бо видѣвъ якй страшнй муки мае перетерпѣти и якою смертію умре за насъ — трясся на цѣлôмъ тѣлѣ и знемагавъ бо мавъ на собѣ люцку натуру и протое просивъ моливъ, благавъ небесного Отця: „Отче аще возможно да мимо идеть чаша сія горести, мукъ и терпѣнія отъ мене но не пôсля моей воли, но твоя воля да будетъ! Я хочу терпѣти и умирати за люцкій рôдъ но знемагаю на тѣлѣ. Ты Отче крѣпи мене!.

Юда предатель зъ шайкою архиерейскихъ посѣпакъ и послугачôвъ жидôвского синедріону, приближаесь до Христа, цѣлуе Его мовлячи: Учителю радуй ся! Сей поцѣлунокъ бувъ ознакою кого узброена шайка посѣпакôвъ мае брати и вязати.

О превелике милосердіе боже О непонятна любовь Христа! О страшна и душу губительна ненасытна хапчивôсть гроша! О нещасне лакомство! Христосъ уже пôйманный через своихъ ворогôвъ ще таки стараесь навернути Юду предателя до покаянія и говорить до него ласкавымъ словомъ: Юдо, учениче мôй дорогій, що робишь! тымъ поцѣлунокомъ здраджуешь, предаешь мене твого учителя въ руки моихъ найзавзятѣйшихъ ворогôвъ! Схаменися необачный помни на тй добродѣйства, якими я тебе обсыпавъ. Я тебе просвѣтивъ моею наукою, а ты предаешь мене въ руки поклонникôвъ темноты и невѣжества; ты бувъ свѣдкомъ моихъ чудесъ, котрй я дѣлавъ на доказъ моего божества, а днесь гадаешь що чудомъ увѣльнюся задля твого лакомства!.

Юдо покай ся!.. дивись! за добре о̂дплачуешъ ся зломъ, за ласку, за милосердіе платишь чорною невдячностію; за трійцять сребреникôвъ промѣнявъ есь небо за пекло, вѣчну щасливôсть котра тебе колись чекала, замѣнивъ вѣчною мукою, промѣнявъ неоцѣненого Бога за марну цѣну и на свою погибель!..

Що гадаете дорогій бретя же накоренокъ Юды предателя щезъ въ нынѣшныхъ часахъ? Чи вывелись Юды предателѣ зъ помѣжь насъ?

Ахъ нѣ! Наколи не жие христіянинъ пôсля припису божого, наколи грѣшить. наколи йде по бездорожу фальшу и облуды, наколи предаєть ся піяньству, шахрайству злодѣйству проклонамъ блудодѣянію, ошуканю ближняго, покривженю брата и ближнего на славѣ, на чести, на маетку, на здоровлю; наколи проводить на пятьцѣ недѣлѣ, наколи не молит ся наколи не жіе въ згодѣ. въ братной любвѣ, але водить ся по судахъ, наколи баламутить народомъ, задля своей личной корысти, пристае на чужу вѣру, до чужой мовы и другихъ въ пропасть веде за собою, тодѣ такій чоловѣкъ есть Юда предатель и здрадникъ. Мы, наколи жиемъ блудно, мовить св. Апостолъ Павло, то нашими грѣхами здраджуемъ, мучимо, распинаемо, опять Спасителя на крестъ.

Трудно описати, годѣ розказати, бракуе слôвъ щобы вѣрно змалювати тй душевнй муки, якй терпѣвъ Христосъ спасенія нашего ради въ той хвили коли попавъ въ руки ворогôвъ через зраду Юды.

Въ той хвили Апостолы лишили Его а сами поутѣкали зъ страху; ученикъ его власный продавъ, здрадивъ и не покаявъ ся; оглядаесь на около и видить тыхъ самыхъ котрыхъ яко калѣкъ колись уздоровивъ, що шарпають, вяжуть, попыхають и ведуть до архіерея на судъ.

Церковный нôчный сторожь зъ одной вежи прокричавъ пôвнôчь и его сильный голосъ въ нôчной тишинѣ давъ ся чути далеко, доки слабымъ о̂дгомономъ не заумеръ по широкой іосафатовой долинѣ. Якъ разъ тодѣ зôрвавъ ся сильный вѣтеръ нагинаючи до долу кедріною и оливными деревами и своима шумомъ наче будивъ природу до смутку надъ долею пôйманного Сотворителя Христа!....

У ту пору Юда Искаріотъ, предатель, здрадникъ Христа Бога, наче бѣшана собака; то йде, то стане, то бѣжить продераючись помѣжь деревиною надъ потокомъ кедронъ. Кинувши грошй пôдъ ноги жидôвской капитулѣ, думавъ нещастный що тымъ позбудеть ся гризоты сумлѣня. Але голосъ совѣсти разъ въ разъ кричавъ; дивись предателю!. продавъ еси кровь неповинную за марну цѣну и щожъ тобѣ зъ того ?!

Въ одной хвили затрѣщала гиляка и Юда предатель повѣсивъ ся на ней..

Тутъ страшно зашумѣвъ гилями вѣтеръ и чортъ зъ шумомъ вѣтру, вытеснувши огненный поцѣлунокъ на чолѣ предателя, якій о̂нъ давъ Хрисгу, пôмчавъ ся въ пекельну пропасть съ своею здобычею!.

Ото страшный конецъ Юды предателя! ото позорна и ганебна смерть здрадника!....

Такій самый конецъ и така сама смерть, така надгорода чекае тыхъ христіянъ що лише по назвѣ суть христіянами, а своимъ поганнымъ житємъ здраджують, предають, свого Спасителя, свого одкупителя! Така сама доля поетигне тыхъ, що за пару долярôвъ мѣняють вѣру, переводять другихъ до грѣха, о̂дберають имъ спокôй совѣсти, зрѣкають ся свого народу, своеи мовы, и заслѣпленй блескомъ долярôвъ ведуть темный, легковѣрный и не зрячій народъ въ блудъ и рабство! Народъ наверне ся але для предателѣвъ народа есть много гилякъ.

II.

Христосъ передъ судомъ.

Уже було по пôвночи якъ разъ зъ четверга на пятницю коли пяній, пôдплаченй солдаты, архіерейскй посѣпаки привели звязаного Спасителя въ дворъ Архієрея.

Насамъ передъ привели Христа до помешканя Аннасъ котрый колись бувъ архіереемъ, але зрѣкъ ся сего достоинства въ користь свого зятя Каяфи котрый бувъ тодѣ архіереемъ и головою сангедриму, або найвысшой церковной рады. Аннасъ не хотѣвъ ничь мати зъ Христомъ и велѣвъ запровадити до самого Архіерея Каяфи.

Сидить на архіерейскôмъ престолѣ Каяфа окруженый книжниками, фарисеями и цѣлою капитулою жидовскихъ канонѣкôвъ сангедриму. На его архиерейскôмъ лици малюесь радôсть и злоба, цѣкавôсть и погорда. Розбишаки и пяна архіерейска голота впровадили звязаного Христа, творця неба и земли передъ трибуналъ мерзького и опяниченого лизуна архіерея и пôдхлѣбника римского губернатора.

Каяфа розвернувшись на своимъ престолѣ зъ улибкою прикрашенною пôдлотою и звычайно архіерейскою гордостію — пытаесь ся Спасителя; що за оденъ, зъ ôдки его ученики и що ôнъ научавъ. Се бувъ злодѣйскій протоколъ, бо николи на судѣ не вымагаеть ся щобъ у передъ заскарженый выявивъ свою вину, но маютъ му доказати тіи, що го заскаржили и протое Христосъ ôдповѣвъ: Я научавъ публично а не тайно, спытайте ся тыхъ що слухали моей науки, а тіи посвѣдчать о менѣ. Та щожь? Небуло нѣкого за Христомъ, тôльки всѣ проти Спасителя. И тодѣ выступивъ одинъ зъ посѣпакъ и вдаривъ немилосердно Христа по его найсвятѣйшому лици мовлячи: то ты се такъ ôдповѣдаешь архіереви?! Христосъ на сю зневагу своей найсвятѣйшой особы звертаесь до посѣпаки и лагôдно пытаесь: „сли я зле сказавъ докажи менѣ, сли добре, то защо мя беши?“

Дивись, дивись о грѣшна душе на страдающого Спасителя и бери прикладъ наслѣдовати Его въ тыхъ чеснотахъ якихъ ôнъ вчить насъ всѣхъ, стоячи передъ трибуналомъ архіерея!

Богъ неба и земли, справедливый судія грядый судити живыхъ и мертвыхъ, стоитъ звязаный невинно передъ трибуналомъ тыхъ, котрі не варта були тодѣ по святой земли ходити. Що за униженіе! що за покора! котрой намъ, що не маемъ чимъ гордитись, такъ бракъ и безъ котрой не можемо получити прощенія, дару покаянія, а оттакъ и спасенія! Середъ зôбраныхъ судѣивъ и народа, терпить Христосъ зневагу, де одинъ зъ посѣпакъ немилосердно и невинно вдаривъ по ланитѣ. Спаситель лагодно лишень пытаеть ся за що се такъ, безъ найменьшой причины поступае?

Що за живый прикладъ для насъ христіяньской терпеливости и перебачиня ближнему здѣланой намъ якой уразы. Ще ще яскравше малюеть ся терпеливôсть Христа и его готовôсть пребаченя, наколи спомянемо же той, вдаривъ Христа, лежавъ 38. лѣтъ хорый въ іерусалимской овечой купели ажь Христосъ го уздоровивъ и за те такъ ему ôдплативъ ся!.. Але Христосъ и такому хтѣвъ перебачити и все перетерпѣвъ. А чи мы такъ само поступаемо?.

Чи есть у насъ хоть тѣнь христіяньской терпеливости, и чи гостить въ серцю нашôмъ тая готовôсть пребаченія провинъ?

Не разъ одинъ другому скаже не хотячи якесь марне, прикре слово, то ображеный слибъ мавъ силу якъ злôсть тобъ сей часъ велѣвъ повѣсити противника. За дурну справу, що можна було пребачити, суть таки щоводять ся по судахъ, тратять роботу, марнѣють гроши, выставляють ся на смѣхъ и ганьбу другихъ а на хосенъ и радôсть жидамъ тлумачамъ и покутнымъ адвокатамъ.

Кôльки то разôвъ бувае и такъ, що часомъ оденъ зъ другимъ перемовлять ся и въ мѣсто перебачити собѣ йде одинъ до настоятеля робôтникôвъ, и якъ може наговорить брехнѣ, очернить товариша въ огидный спосôбъ такъ. що опôсля оба зъ роботы зостануть прогнаний. Чи се годить ся такъ робити? чи уже не часъ въ тôмъ святôмъ постѣ постановити собѣ бôльше такъ на будуще не робити?

А чи се годить ся наймати льофрôвъ на краяна, засѣдати на него и бити и дивитись якъ рôдна кровь марно проливаеть ся?

Чи позабули пяту заповѣдь: „не убій“? тажь се великій грѣхъ одберати здорове другому! Чи позабули або и не чули шо стоить въ св. евангелію: же маете одинъ другому перебачити и не памятати провинъ, сли хочете щобъ Богъ вамъ простивъ тутъ согрѣшенія ваша? А св. Апостолъ Павло додае: другъ друга тяготу носити! Днесь всѣ бажаемо получити прощенія нашихъ грѣхôвъ, прото днесь подаймо собѣ руки и пращаймо охотно, ôдъ сердця всѣ провины. Стоячи передъ трибуналомъ архиерея, терпѣвъ Спаситель тѣлесно, але и душевнй муки роздерли Его зболѣлое серце. Ото коли бувъ битый по ланитѣ ôдъ пôдлого посѣпаки, другій ученикъ Петро стоячи у дверей суду, тричи ôдрѣкъ ся Христа передъ юрбою архіерейской службы,

Братя! описати тую душевну муку, тую скорбь, той жаль, тую печаль, яка оповила була душу и серце Христа, наколи тричи вôдрѣкъ ся Петро свого учителя, нѣякъ не даеть ся описати. бо заслабе перо и рука, нѣякъ изречи словами, бо бракъ ихъ!..

Звертаю ся до тебе, который принявъ еси свого давного товариша до свого дому, прійшовшого до Америки. Ты знайшовъ его на улицѣ яко грінгора, и взявъ до себе. Тутъ ты его приодѣвъ, накормивъ, напоѣвъ, давъ му кôлька долярôвъ тай ще и роботу выпросивъ. Наразъ ты впадаешь въ хоробу, въ бѣду, въ нещасте, а тому, котрого поставивъ еси на ноги, добре водить ся и прійшовъ до гаразду. Ты приходишь, пукаешь до его дверей и оповѣдаешь що ты въ такôй а такôй бѣдѣ и потребуешь вôдъ него рады и помочи. Сей невдячный выпыхае тя за порôгъ, замыкае дверѣ мовлячи: йди геть я тебе не знаю! Щобь дѣялось тодѣ въ твоимъ серцю? Якій превеликій жаль не обгорнувъ бы твою душу спогадавши: кильки то добра зробивъ тому не вдячному? Коли була бѣда знавъ ôнъ тебе, коли на тебе лихо то вôдрѣкаесь и знати тебе не хоче!...

Отже порôвнай о грѣшна душе всѣ отриманй добродѣйства ôдъ Христа въ тыми, якіи Юда и Петро получили и пôзнай твою чорну невдячнôсть що и ты чоловѣче твоими грѣхами ôдрѣкъ ся Христа. Сли бувъ есь подôбнымъ Петру въ ôдреченю ся Христа, будь же пôдôбнымъ Петру а не Юдѣ въ покаянію! Петро, пôзнавши свôй блудъ пôйшовъ, не вѣшати ся якъ Юда, але якъ повѣдае св. евангеліе „шедъ плака ся горко“ за свои блуды. И мы не тратьмо надѣи на милосердіе боже якъ Юда, але плачмо и каймо ся грѣхôвъ нашихъ якъ Петро!

III.

Христосъ осудженый на смерть.

Коли Каяфа стягавъ протоколъ зъ Христа запытавъ ся, чи Онъ есть Сынъ божій? Христосъ сказавъ: „такъ, ты реклъ еси.“ — Тодѣ скреготячи зубами роздеръ на собѣ одежу зô злости и сказавъ: повиненъ есть смерти!

О несправедливый суде!.

О заслѣпленый и малозрачный начальнику суду!

О пôдкупленй и слястичной натягаючой ся на всѣ боки совѣсти пôдсудимѣ!

То за правду повиненъ есть смерти Христосъ? Сли такъ то чому носитись зъ св. писаніемъ пôдъ пахою, де предсказано о Христѣ же яко агнецъ незлобивый веденъ бѣ на заколеніе, а вы горлаете, перекрутивши правду въ ложь, повинень есть смерти.? Умре Христосъ, але не силою фарисейского фальшивого осуду, но за волею небеснаго Отця спасенія нашего ради а на погибель не любящимъ правды!

Жидôвска старшина осудила Христа на смерть але не мала права пôдписати осуду и протое передала Спасителя цивільной власти.

Одъ Каяфы повели Христа до палаты римского губернатора понтійского Пилата. Пилатъ хоть бувъ поганинъ, але руководячись справедливостію не знайшовъ нѣякой провины, задля котрой мôгъ бы осудити Христа на смерть и протое пôславъ Его до Ирода. Иродъ арендаторъ жидôвской краины ôдъ Римлянъ, не мôгши заспокоити своей цѣкавости взглядомъ Христа якъ думавъ, одôслати Спасителя опять до Пилата.

Пилатъ видячи завзятôсть ворôгôвъ зъ одного боку а невинность Христа зъ другого, берєсь на спосôбъ щобъ и жидôвъ успокоити и Христа на волю пустити. Велѣвъ Пилатъ войнамъ збити Спасителя такъ, що годѣ було спознати чи се чоловѣкъ.

Збитого, зкатованого показуе розюшеной жидôвской юрбѣ може змягчить ся ихъ серце взглядомъ Христа, но дармо; жиды усе кричали: „распни, распни его“! бо, если не вчинишь нашу волю, то ты не другъ римского цѣсара, бо стоишь за розбôйниками а сей есть здрадникъ и бунтуе нарôдъ! Тутъ Пилатъ показавъ свое слабодушіе, злякавъ ся брехнѣ и пôдписавъ декретъ смерти на невинного Христа..

Такъ то бувае тимъ, що за правду, за волю, за добро люду борять ся!.

IV.

Распятіе и смерть Христа.

На горѣ Голгофтѣ за мѣстомъ за Ерусалимомъ распяли Спасителя мѣжь двома разбойниками для бôльшого пониженя.

Римскій фильософъ Циперо мовить що пôсля тогдѣшного закона кара смерти на крестѣ була найганебнѣйшою, найстрашнѣйшою, найсоромнѣйшою, бо лишень самыхъ найбôльшихъ разбойникôвъ распинали; найстрашнѣйшою, бо распятый неразъ годинами конавъ въ великихъ мукахъ нѣмъ скôнчивъ жите. Прійдѣте грѣшники близше ко крестному дереву, на котрôмъ тяжко страдае за наши грѣхи Христосъ! и не будьте обоятными и холодными зрѣтелями на страшнôмъ позорищи свѣта, але впадьте пôдъ крестомъ, обôймѣте го и плачте за свои грѣхи!.. Дивись о грѣшна душе до чого то твои грыхи допровадили и якъ тяжело приходить ся Христу терпѣти за нихъ! На головѣ терневый вѣнець, терніе глубоко по застригало до Его найсвятѣйшой голови страшный терпить бôль; цѣле тѣло то одна живая рана; руки и ноги прибитй до крестного дерева; кожда жыла натягнена наче струна; бôль на тѣлѣ, бôль на души!.....

Помимо тыхъ страшныхъ мукъ и конаня Хрєстосъ молить ся за своихъ катôвъ и распинателѣвъ; одпущае каюшому ся разбôйнику его грѣхи и обѣщае небо; препоручае свою Матеръ Іоану, свому дорогому ученику. Але тутъ страшна смага палить Его и Спаситаль зъ креста каже: жажду! Оденъ зъ солдатôвъ подавъ му на тростинѣ губку умочену въ оцтѣ и въ жовчи. Но уже конаючи Спаситель нехотѣвъ приняти и сказавши умираючимъ голосомъ послѣдне слово „совершиша ся“ — приклонивъ главу и предаде духъ, — умеръ..

Умеръ Сотворитель за сотворѣня, панъ за слугу, царь за раба, безгрѣшный за грѣшникôвъ, невинный за беззяконныхъ! И сонце оповилось въ въ тую хвилю тьмою, щобъ недивнлось на кончину сотворителя; земля потрясла ся и застогнала въ своимъ основанію, вѣковѣчнй скалы почали розпадати ся, завѣса церковна наче паутина роздерлась на двое, гробы праведныхъ отворили ся и праведники вышли подивити ся на тое велике дѣло ôдкупленя чоловѣчого роду. Зъ переляку бѣгли зъ вершины голгофтской горы однй, а другй остовпѣвши били ся въ груды Римскій сотникъ поганинъ голосить першу страстну проповѣдь, исповѣдуе проповѣдае, божество Христа мовлячи: „во истинну сей сынъ божій бѣ“!.

А щожь намъ подобаеть теперь робити якъ не упасти зъ Магдаленою до нôгъ распятаго за насъ Спасителя, якъ не плакати зъ св. Петромъ за грѣхи, якъ не повторяти зъ розбôйникомъ помяни насъ Господи егда прійдеши во царствіе твое! А за римскимъ сотникомъ ôдновѣмъ актъ вѣры въ божество Христа, ôдновѣмъ актъ надѣи на его милосердіе, даймо знакъ нашой любви къ Распятому за насъ тымъ, що ôдъ нынѣ грѣшити не будемо особливо: пияньствомъ, блудодѣяніемъ, злодѣйствомъ, ошуканьствомъ, кривоприсягою, враждою, але яко правдивй христіяне жити мемъ по волѣ и серцю умершого за насъ Христа въ той солодкой а непохитной надѣи, що дасть намъ видѣти день свого свѣтлого и тридневного изъ мертвыхъ Воскресенія а по нашôмъ воскресенію изъ гробу во послѣдный день веселыми ногами дасть всѣмъ вступити во вѣчный чертогъ славы Его, де будемъ щасливй и пасху хваляще вѣчную въ невечернôмъ дни во вѣки вѣковъ аминь.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА во ЛЬВОВѢ въ ГАЛИЧИНѢ

Поручае своимъ землякамъ въ Америцѣ всякого рода вещи церковніи а именно:

Евангеліе нового изданія въ розличныхъ прехорошихъ оковахъ и оправахъ ôтъ 55 з. р. до 225 злр. Плащанници на полотнѣ ôтъ 18 злр. до 42 злр. на шолковой матеріи ôтъ 48 до 130 злр. Фелоны, Стихарѣ, Хоругви. Фаны, Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты всякого рода, Патрици, Чашѣ, Кадилницѣ, Дарохранительницѣ, Пауки, лихтарѣ, альпаковіи, мосяжніи, и циновіи. Всякіи книги церковни, а особливо поручае образи до Иконостасôвъ хорошой роботи по дуже умѣренныхъ цѣнахъ, на полотнѣ якъ я посылавъ уже до Шенандоагъ Па, Фрілэндъ Па, Міннеаполисъ Мінн. а всѣ були совершенно задоволени о чôмъ ся переконати можна.

Чувъ я що въ Америцѣ забераютъ ся жиды продавати церковни веща и кажуть собѣ за лихій товаръ надзвичайно дорого платити, для того прошу всѣхъ а особливо Всечестне руске Духовеньство и братства церковни, котримъ лежить на серцю украшеніе домôвъ божихъ, щобы съ своими потребами до мене удавались, я всѣ замовленя яко Русинъ и вашъ родимецъ якъ можь найтаньше и найсовѣстнѣйше виготовлю. Для того не дайте ся ошуковати отъ людей, котри не маютъ изображенія о церковныхъ вещахъ. При замовленіяхъ або, обсталюнкахь, прошу заразомъ и грошѣ присилати, а слибы замовленіе бôльше стояло якъ 200 злр. или 100 дол. то прошу долучити еще 10 злр. осôбно на таксу, котру треба заплатити американьскому конзулеви въ Вѣдни за потвердженіе рахунку.

Всяки замовленя прошу посилати черезъ „Свободу"
Цѣнники можно получити въ Редакціи „Свободы"

Зôстаю съ почтеніемъ
Михаилъ Дыметъ.

УВАГА.

Хотячій приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ въ ОЛИФАНТѢ ПА.

Пôдъ зарядомъ
ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты. Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потребні товары и всякого рода по якъ найтаньшой цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашѣ ґаздынѣ най йдуть громадно! Нащо Юськôвъ, Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

МИХАИЛЪ ЕВЧАКЪ

Рускій
— ЕДИНЫЙ —
КОНТРАКТОРЪ
и
БУДОВНИЧІЙ
— въ —
Вилксбаръ и околицѣ.

Его каменнє пôдъ будову есть найлѣпше, а робота найтрвальша.

Будуе мосты и домы, мае власни конѣ до звозу матеріялу.

Дае керидже на похороны на весѣля, хрестины и т. і.

Мешкае
на River Side,
Недалеко Рускои Церкви.

ДОКТОРЪ

H. BEATTIE BROWN, M. D.,
129 Warburton Ave.,
YONKERS N. Y.

Всѣмъ братямъ Русинамъ въ Юнкерсъ радимо въ разѣ слабости удавати ся до него.

ИВАНЪ ТАЛПАШЪ

Недалеко лігайского діпа въ Mt. Karmel, Pa.

Поручае любымъ краянамъ свой добре заосмотреный

ГОТЕЛЬ.

Пиво, горѣвка, ликеры и цигары найлучшого сорта. Таный и выгодный нôчлегъ. Снѣдане, обѣдъ и вечера все свѣже, смачне и дешеве.

Попробуйте.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

(Creek Store Company)

415 Shamokin Str,
въ ШАМОКІНѢ ПА.

Поручае мѣсецевымъ Русинамъ и на околицю своѝ богатый складъ всякого рода виктуалôвъ и майнерскихъ знарядôвъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирнѣ
И гербата,

Перець, гвозды и кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина и сушенина.
Е чернушка,
Е петрушка.

РОДИМЦѢ!

Маю честь увѣдомляю моихъ краянôвъ що я отворивъ РУСКУ ГРОСЕРНЮ И БУЧЕРНЮ
108 Morris Street въ
JERSEY CITY N. J.

Поручаю ся ласкавой памяти всѣхъ землякôвъ
ЮСТІЯНЪ КРИНИЦКІЙ.

D OLDENBURG

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N.J.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

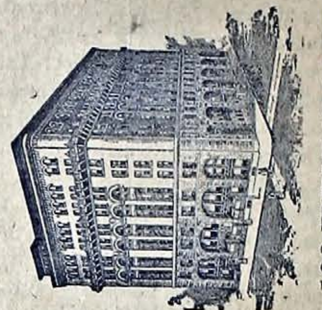
F. MISSLER & KRIMMERT,

Продаю найтуньше шифкарты до старого краю и посилаю грошѣ въ якъ найкоротшôмъ часѣ певно, беспечно безъ жадного клопоту.

Кôлько то уже людей посилало грошѣ до старого краю и купило у мене шифкартъ? а еще жаденъ не скарживъ ся що му була яка хиба.

Поручаюсь памяти моимъ краянамъ остаюсь съ глубокимъ поважанемъ и не забувайте на

F. MISSLER

106 WEST STREET
NEW YORK
А въ JERSEY CITY
111 Hudson STREET

R. H. MORGAN

9 W. CENTER ST.
SHENANDOAH PA
ФАБРИКАНТЪ

Прапоровъ (фанъ) Хоруговъ, Одзнакъ, Пасовъ, Шапокъ для Братствъ.

Фана для парады зъ найлѣпшого едвабу; чотыри и пôвъ черезъ шесть и пôвъ стôпъ со всѣма приборами $25, и 26.75

Прапоры больши зъ найлѣпшой матеріи по $32.00 $35.00 $45.00 и $50.00

Пишѣть по цѣнники и по пробу до:

R. H. MORGAN
9 W. Centre Str.
SHENANDOAH, Pa.

T. TALPASZ,

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНИЧІЙ.

246
PEARL ST
SHAMOKIN, PA.

Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звидки онъ?
— Та-жъ краянъ нашъ милый
— У него всѣ русины
— Подкрѣпляютъ силы!...

— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує ихъ братамъ!
— Танько надзвычайно!

BOLESLAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памяти краянôвъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво и рôжнородни напой.

Хороша саля для забавъ и братскихъ засѣданъ.

168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

До рускихъ промысловцѣвъ и купцѣвъ.

Кто хоче на бізнесъ
Заробляти
Мусить въ „Свободѣ"
Своѝ анонсъ дати.
Чи ты швець
Чи кравець,
Чи крамаръ
Чи шинкаръ,
Чи погребальникъ
Чи ликаръ
Чи трумнаръ
Чи аптекаръ —
Дай ся оголосити,
Въ „Свободѣ" возвеличити,
Щобъ тя люде знали
До тебе заходжали
Твой товаръ куповали
И бѣзнесъ твой поправляли.
Тодѣ будешь мати грошѣ:
Будешь патріотъ хорошій.
Будешь „Свободу спомагати
Руску справу пôдперати
А ну Кирило
А ну Стефане,
А ну Данило
А ну Иване:
Всѣ ся оголосѣть
Най зна о васъ свѣтъ!..

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза" запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, „Свободу" читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ льотерію не грайте, только грôшъ щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому" ану скинтесь по центови! Се не запоминайте!...... Буде зъ васъ